

Edinost, izvenredni ponedeljek, izdajatelj: ulica sv. Jaska 30, 1. nadstropje, telefon 11-57. Pismo se ne sprejema, roko piše: izdajatelj in od. Anton Gerbec. — Lastnik: ista oseba. Tisk: tiskarna F. znaša za mesec: L. 7.—, 3 mesece L. 19.50, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.— Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave M. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslušnice in vabila po L. 1.—, oglasi depozitnih zavodov po L. 2.—. — Mali oglasi po 30 cent. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

R zgodovini čehoslovaško-jugoslovenskih odnošajev

Znano je, da so bili že v prvi polovici devetnajstega stoletja tedajni delavci za čehoslovaški preporod v živih osebnih in literarnih stikih z voditelji jugoslovenskega gibanja. Prišlo so že na svetlo razne listine, ki pričajo, kako so oni možje v tedanji dobi praktično izvajali jugoslovensko-čehoslovensko vzajemnost in s tem pripravljali tudi pot k današnjim tesnim zavezničkim odnosom med obema slovanskima plemenoma.

Število teh že znanih listin je sedaj znano pomnožila zbirka pism tedanjih čehoslovaških pisateljev hrvatskima pisateljema Stanku Vrazu in Ljudevitu Gaju v letih 1831-1856. Zbirko je sestavil Karel Paul, a založila jo je česka akademija znanosti. Teh pism je 173. Med pisce so: Celakovský, Erben, Kollár, Palacký, Safářík, Štur, grof Thun — veličine tedanjega znanstvenega, literarnega in političnega življenja českega. Originali skoro vseh teh zgodovinskih dokumentov o tedanjih stikih med Čehi in Jugoslovenci se nahajajo v knjižnici vseučilišča v Zagrebu. Izdajatelj pa je pridodal številno pripombo in pojasnil za boljše razumevanje.

«Prager Presse» piše: Ta knjiga vsebuje spričevala o časih, katerih posebna veličina in duševna vsebina se danes čisto veliko premalo cenita. Ali pa se — kar je še slabše — govori o tem brez zadostnega poznavanja, kakor se dogaja čisto glede raznih pojavov iz minulosti. Često se označajo oni možje kot fantastični in sanjski romantiki, ki da niso imeli zadostnega razumevanja za resničnost sveta, za potrebe gospodarstva in politike, promet in tehniko. Takí sodniki se sicer razgrevajo proti marksistični doktrini materialističnega zgodovinskega naziranja, v resnici pa jo z vsakdanjo prakso podpirajo z vso svojo močjo. Pri tem pa pozabljajo (ne glede na to, da naša sedanjost sloni na ramih onih časov, kar je neoporečna resnica, ki bi ji ne smeli prezirati), da se je v tedanji dobi uresničila in živel čista duševnost, da je bil tedaj, kljub marsikateri malenkosti, vzlic kakim prečloveški potezi, na delu tvoren, pčrtvovalec in vzoren idealizem, ki je oblikoval zgodovino malih vzbujajočih se narodov in jih je odločno navajal na nove poti. Oni dnevi kažejo neko tvorno potezo in gotovo niso bili manj plodoviti, nego je današnji čas. Iz-

vršila se je tedaj čudovita množina pozitivnega dela ob mnogih in velikih ovirah. Vredno je opazovati, kako so ti možje skrbno in s trudom polagali kamen na kamen, da so postavili temelje novi zgradbi narodnega življenja. Že proučevanje sloga tistih pism kaže človeku dobe pisalnega stroja, telefona, brzjava tako kulturo oblike, obdelavo jezika, ki je danes morda ne poznamo več, ki pa pomeni več, nego prazno lupino: namreč kulturo in vzgojo duha.

Posebno nudijo ta pisma mnogo malih in velikih dejstev in vesti o mnogovrstnih literarnih podjetjih, kar bo dobrodošlo raziskovalcu specialistu. Tako n. pr. material le zgodovini žurnalistike (znanih časopisov «Danica», «Kolo», Kranska Čebelica», «Květy») in društvenega življenja, in k romantični teoriji narodne pesmi itd.

Vsa mnogovrstnost in razred pesniških, znanstvenih in deloma tudi političnih stremenj se zrcalita v daljših in krajših sporočilih, pobudah, vprašanjih, prošnjah, kritikah, razpravah o spornih vprašanjih, n. pr. o slovaškem razkolu.

Poleg tega se odraža v teh papirih marsikateri človeški profil, kljub temu da so strogo stvarno prikrojeni. N. pr. razlika v značaju med Vrazom in Gajem. Prvi je pesnik, idealist, skromna in prišrna narav. Njemu doposlana pisma odključeta prijateljski ton in medsebojno zanimanje za napredek toliko literature, kolikor tudi lastnih del. Gaj pa je energičen, praktičen mož, ki se več bavi z javnim življenjem. Nikoli ni prišel tako blizu kakemu Čehu ali Hrvat kakor Vraz. V pismih, naslovljenih na Gaja, zveni čisto ton, ki povzdiguje njegovo osebnost in se prilagodi njegovi samozvesti.

Mnogo se je že pisalo o panslavizmu in čisto brez zadostnega poznavanja stvari. Tu pa smo dobili jako koristno in poučno knjigo o tem gibanju, že nad stoletje življenju v slovanskem svetu, ki nepotvarjeno in objektivno poučuje o njega svetlih in temnih straneh. Plastično in nazorno vidimo tu slovansko misel na delu. Vidimo, kako giblje duhove, jih združuje, včasih tudi ločuje, vedno pa goni naprej k cilju kulturne vknoposti slovanskih narodov, ki jim danes razsvetljuje poti z novo močjo.

Italija

Poslanska zbornica

RIM, 10. Na včerajšnji seji se je nadaljevala razprava o reformi civilnih zakonikov ter trgovskega in pomorskega prava. Zabeležke vredni so predlogi posl. Suvichia, naj se ohrani ustanova zemljiških knjig ter s časom raztegne na vsi državni predlog poslanca Cirincione, naj se sprejme predpis, da morata zaročenec in zaročenka pred poroko izjaviti, da sta videla vsak zdravniško spričevalo o zdravstvenem stanju drugega; predlog Canepa, ki gre za tem, naj bo reforma zakonika za trgovsko mornarico orientirana napram mednarodni kodifikaciji pomorskega prava. Po daljši razpravi so se razni predlogi odtegnili oziroma spremenili v priporočila in prešlo se je na glasovanje, pri katerem je bil vladni predlog sprejet. S tem je vlada pooblašena, da izvede reformo zakonikov.

Ministrski svet

RIM, 10. Pod predsedstvom ministrskega predsednika se je včeraj vršila seja ministrskega sveta, katere so se udeležili vsi ministri. Koj v začetku je minister za kolonije on. Federzoni, izrekel v imenu vseh ministrov Mussoliniju odobravanje njegovega govora, držanega v senatu. — Nato je ministrski svet nadaljeval razpravo tičečo se draginje ter sklenil, da odpravi ali pa znatno zniža uvozne carine na najnujnejše predmete za življenje. Popolnoma odpravljene bodo sledeče carine: na mesu v ledu (dosedaj 64 lir na sto), gnjati in drugo delano meso (dosedaj 200 lir na sto), losos v zabojih (168 lir na sto), mast (60 lir), slanina (100 lir), polevnika in slanik (20 lir). Znižana bo uvozna carina na sledeče blago: Zivo govedo od 320 na 120 lir; tun v zabojih od 210 na 80 lir; tun v drugih posodah od 180 na 60 lir. Vlada si je pridržala nadaljne ukrepe, če bi se izkazalo, da te olajšave ne bi primerno vplivale na cene v prid potrošnikom. Konečno je ministrski svet odobril v celoti poročilo in besedilo načrta za volilno reformo.

Mussolini na Sardiniji

SASSARI, 10. Ministrski predsednik Mussolini je prispel z vlakom ob 17. uri iz pristanišča La Maddalena, kamor se je bil pripeljal na poizvedovalki «Brindisi». Z balkona na prefekturi je nagovoril množico, ki so se zbrale na trgu. V svojem govoru je poveljeval junastvo prebivalcev na Sardiniji, ki je bila do pred vojne zanemarjena. Dotaknil se je tudi domačih vprašanj, med temi tudi vprašanja preiskave mesta z vodo. Med drugim je vzkliknil: «Zelo, zelo žalostno je, da mesto tolikih junakov trpi žejo, toda obljubim vam, da dobite vodo, ker imate pravico do nje».

Kralj v Padovi

PADOVA, 11. Včeraj je prispel kralj s spremstvom naučnega in ministra za osvojitvene kraje v Padovo, da prisotvuje odkritju spominskih vrat na tukajšnjem vseučilišču. Na vseučilišču se je poleg zastopnikov oblasti zbralo mnogo mater padlih vojakov in dijastrov. Ko je škof blagoslovil vrata, je prvi vstopil kralj. Med potjo v mestni dom ga je meščanstvo navdušeno pozdravljalo.

Vezuv bruha

NEAPELJ, 11. Ze nekaj dni sem Vezuv močno bruha. Iz vrha se dviga gost dim in oblaki pepela. Član vezuvske opazovalnice, profesor Malladra, je izjavil, da to delovanje ognjenika ne pomeni nič posebnega, ampak da predstavlja čisto normalen pojav, tako da za okolico Vezuva ni treba biti v skrbeh. Po mnenju profesorja Malladra bo bruhanje trajalo še nekoliko časa.

Jugoslavija

Jugoslavija in prevrat na Bolgarskem — Vazna seja ministrskega sveta — Navodila jugoslovenskim četam na vzhodu

BELGRAD, 10. Vesti iz Sofije redno prihajajo v Belgrad. Vlada je tekom včerajšnjega dneva od jugoslovenskega poslanika prejela tri obširna brojavna poročila, ki potrjujejo, da je kralj že potrdil revolucijsko vlado. Jugosl. poslaniku se v Sofiji zatrjuje, da nova vlada napram Jugoslaviji ne bo agresivno nastopala.

Z ozirom na dogodke v Sofiji je bila snoti sklicana ministrska seja, ki je trajala do 21. Minister Ninčić je podal obširno poročilo. Vlada smatra situacijo na Bolgarskem za resno. Sedaj jo proučava in pričakuje poročil, ki so še na potu. Vlada se ne želi vmešavati v notranje zadeve Bolgarije, smatra pa za potrebno izjaviti, da se protivi vsakršni kršitvi neuvilike mirovne pogodbe, zlasti pa ugovarja kršitvam te pogodbe, v kolikor se tičejo bolgarske vojske in slučaju, da bi nova vlada hotela zasigurati svoj položaj s pozivanjem pod orožje novih kontingentov, ki bi presegali število, katero določa omejena mirovna pogodba. Vlada je prejela iz Sofije poročilo, da namerava nova vlada k pozvati pod orožje tri letnike z izgovorom, da mora storiti vse, da prepreči eventualne nemire.

Vlada smatra za potrebno da zavaruje meje napram Bolgarski. Zato je bil pozvan k seji vlade generalštabni podpolkovnik Živković, ki je dobil od vlade navodila glede nastopanja ob bolgarski meji. Podpolkovnik Živković je mogel izjaviti, da je meja napram Bolgariji dobro zavarovana. O svojih ukrepih je vlada še nocoj obvestila kralja Aleksandra z obširno šifrirano brzojavko. Ni izključeno, da se kralj vrne predčasno v Belgrad.

Generalštabni odsek vojnega ministrstva je poslal snoti armijskemu poveljniku v

Skoplju in komandantom vseh čet v Južni Srbiji potrebna navodila za slučaj poostreje položaja, ki je nastal vsled dogodkov na Bolgarskem.

Bolgarska

Revolucija v Bolgariji — Opozicija, častniki in makedonstvujuči so se polastili vlade — Ministri aretirani

BELGRAD, 10. Bolgarski aktivni in rezervni častniki v družbi z makedonstvujučimi so včeraj ponoči izvršili v Sofiji državni prevrat. Zasedli so vse državne urade ter vojašnice in aretirali vse ministre zemljoradniške vlade, ki so se nahajali v Sofiji. Ista usoda preti Stamboliškemu, ki se mudi v selu Slanovici. Še ponoči se je razširila senzacionalna vest, da je kralj Boris podpisal ukaz o imenovanju revolucijske vlade, v katero so vstopile vse opozicijske stranke. Predsednik nove vlade je vseučiliški profesor Cankov, eden od voditeljev demokratske stranke.

Mesto se nahaja v izjemnem stanju. Po ulicah hodijo vojaške patrulje. Prevrat se je izvršil popolnoma nepričakovano, da izgleda neverjeten. Krvoprelitja ni bilo.

CARIBROD, 9. O dogodkih, ki so se v Sofiji odigrali od sinoči do danes dopoldne, je znano, da revolucionarne čete niso zasedle dvora, temveč je kralj sam pristal na to, da podpiše ukaz o revolucijski vladi. Javno mnenje v Sofiji je razdvojeno. V vladi se nahajajo makedonstvujuči, katerih voditelji se morajo prav ta čas pred sodiščem zagovarjati radi svojih zločinov. Danes bi se imela začeti pred sodiščem prva obravnava proti obtožencem. Včeraj dopoldne je predsednik državnega sodišča Mihov osebnost vložil obtožnico tudi proti generalu Nikoforovu in Bobčevu. Splošno se trdi, da je kralj izdal Stamboliškega in da se je državni udar izvršil v sporazumu s kraljem. Drugače ni možno razumeti, da je vladar iz lastne volje prižgal revolucijski kabinet. Med zemljoradniški vlada konsteriacija Stamboliškemu očita, da je pustil situacijo iz svojih rok, ker ni po uspehih, ki jih je dosegel pri zadnjih volitvah ter pri reparacijskih vprašanjih, takoj začel razgovor z voditelji makedonstvujučih.

SOFIJA, 9. Zarota proti Stamboliškemu je bila že dolgo skrbno pripravljena. Vodili so jo makedonstvujuči, katerih glavar Aleksandrov je začetkom junija razglasil smrtno obsodbo nad Stamboliškim, notranjim ministrom Stojanov in drugim prvaki zemljoradniške stranke ter javno pozval vse uradnike, da naj se v bodoče pokori le odredbam makedonskega revolucijskega komiteja. Makedonstvujučim so se pridružili liga častnikov in končno tudi takozvana meščanska opozicija, narodna, demokratska in radikalna stranka, ki so kakor izgleda prevzele vodilno vlogo. Zveze z inozemstvom so bile ponoči in dopoldne pretrgane, pa so od popoldneva zopet vzpostavljene.

Prevrat v Sofiji se je izvršil, kolikor je doslej znano, brez krvnih žrtv. Aretirani so vsi odličnejši voditelji zemljoradelske stranke. Vojaštvo je v rokah novih gospodarjev. Poročil z dežele še ni. Iz okrajev Petič in Čustendil korakajo močni oddelki komitejev v druge kraje, da se v imenu nove vlade polastijo oblasti.

BELGRAD, 10. Snoti so v Belgrad dospelé vesti, da je bil Stamboliški umorjen. Vesti niso potrjene in so malo verjetne.

Stamboliški organizira protirevolucijo?

BELGRAD, 10. V dobro poučenih političnih krogih se govori, da se je Stamboliški že pred nekaj dnevi obrnil na jugoslovensko vlado ter z ozirom na opasno poostreje položaja zaprosil njeno pomoč. Utemeljen je svojo zahtevo s tem, da bi obnove starega režima resno ogrožala mir na Balkanu.

Jugoslovenska vlada presoja današnje stanje v Bolgariji s skrajno opreznostjo ter smatra, da novi režim še nikakor ni ustaljen. Izgleda, da se je Stamboliškemu, ki zadnje tedne sploh ni več stalno bival v Sofiji, temveč v selu Sladovici med svojimi kmeti, posrečilo se izmakniti. V tem slučaju je treba resno računati z njegovo protirevolucijo. Seljaški narod mu zaupa in Stamboliški ga je vzgojil k velikemu sovražstvu proti meščanom, komunistom in oficirjem.

Ponoči so prišle vesti z bolgarske granice, da korakajo močni oddelki oboroženih seljakov proti Sofiji.

Uradno poročilo o prevratu — Program nove vlade

RIM, 11. Kr. bolgarsko poslaništvo v Rimu je pooblašeno razposlati sledeče obvestilo, ki ga je dobilo iz Sofije: Vlada Stamboliškega je bila nadomeščena z novo vlado, ki je sestavljena iz mož pri padajočih k vsem opozicijskim strankam razen komunistične in iz nekaterih oseb izven strank. Predsednik novega ministrstva je profesor kr. vseučilišča v Sofiji Aleksander Cankov. Notranjopolitični program nove vlade obsega vzpostavitev zakonitih ustavnih svobod in splošno pomirjenje dežele. To bo njena prva naloga. V zunanji politiki bo nova vlada neomajno lojalna napram velikim državam, bo držala vse mednarodne obveze,

ki jih je Bolgarska sprejela, ter se bo ravnala po določbah mirovnih pogodb. Vlada si bo tudi prizadevala, da zboljša odnošaje z vsemi sosednimi državami. Po vsej državi vlada poln mir in red. Vesti o domnevni mobilizaciji so brez vsake podlage, in to tem bolj, ker bi bil tak ukrep nezdravljiv z mirovno pogodbo.

Čehoslovaška

Ogrska iredentistična propaganda

PRAGA, 11. Budimpeštanski dopisnik lista «České Slovo» trdi glede ogrskih iredentističnih organizacij, da se pripravljajo s potuho vlade na vojaški način za nastop proti sosednim državam. Nadzorovalna komisija v Budimpešti je odkrila blizu mesta Haimascherja veliko shrambo, v kateri je bilo na stotine ton vojnega materiala.

Rusija

Dražba Vranglovega brodovja

MOSKVA, 10. «Zvestija» pripominja k prodaji Vranglovega brodovja na dražbi, ki se bo vršila 14. junija v Marseille-u, sledeče: V Marseilleu se bodo prodajale ruske ladje kljub protestom sovjetske vlade. Zanimivo bi bilo vedeti, kdo nastopi kot kupec. Pred kratkim se je zanimala za Vranglovo brodovje romunska vlada, ki se je pogajala z maršalom Fochom in generalom Berthelotom glede nakupa teh ladij.

«Zvestija» pravijo dalje, da je zelo močje, da bo Romunska posojilo v znesku 100 milijonov frankov, ki ga je dobila te dni od Francije za vojaške namene, porabila za nakup ruskih ladij.

Dobri izgledi za izvoz žita iz Rusije

MOSKVA, 10. Izgledi za izvoz žita iz Rusije se smatrajo letos za zelo dobre. Po mnenju moskovskega «Trgovskega in industrijskega lista» ne preti ruskomu izvozu žita nikakla nevarnost s strani ameriškega izvoza, kajti rusko žito je mnogo boljše in je tudi povpraševanje po njem na evropskih trgih zelo veliko. Ruska rž je zopet zadobila svoj nekdanji dobri glas in je ameriška rž že popolnoma izpodrinila na finskiem, estonskem in lotvinskem trgu. Financiranje izvoza ruskega žita je prevzela v celoti država. Prilaganje inozemskega kapitala se bo vršilo v obliki predujmov na že sklenjene kupčije. Po severo-zapadnih in južnih ruskih pristaniščih se dela z vso paro na izpopolnjevanju pristaniških dvigal.

Ustava zveze sovjetskih republik

MOSKVA, 10. V Moskvi se je sestala komisija obstoječa iz 25 zastopnikov sovjetskih republik ki ji je poverjena naloga, da izdela ustavo zveze sovjetskih republik. Na prihodnjem in skorajšnjem zasedanju vseskega izvršilnega odbora se bo razpravljalo tudi o načrtu te ustave. Končno veljavno pa bo sprejeta ustava na seji vseskega izvršilnega odbora, ki se bo vršila dne 15. avgusta t. l.

Poljska

Ostavka Pilsudskega sprejeta

VARSAVA, 10. Predsednik republike je sprejel ostavko maršala Pilsudskega kot načelnika glavnega štaba. Na njegovo mesto pride general Stanislaw Haller, ki je že leta 1919. zavzemal to mesto.

Anglija

Anglija bo priporočila Nemčiji, naj neha s pasivnim odporom

LONDON, 11. Obvestitev o stališču francoske vlade glede nemške note je prispela včeraj. Ni izključeno, da bo angleška vlada, kateri je bilo svoječasno zagotovljeno s strani zaveznikov, da so pripravljene pričeti pogajanja z Nemčijo,

prepričala Nemčijo o potrebi, da takoj neha s pasivnim odporom. To pa ne bi pomenilo, da Anglija odobrava zasedbo Poruhrja.

Smrt tete angleškega kralja

LONDON, 11. Predvčerajšnjim je umrla kraljeva teta, princezinja Kristina.

Nemčija

Kancelar Cuno o odškodninskem vprašanju

MÜNSTER, 10. Ob prihiti zborovanja nemških častnikov je imel kancelar Cuno važen govor. Opozarjal je posebno na prizadevanja od novembra sem, da bi se rešilo reparacijsko vprašanje, toda vsa ta prizadevanja so ostala brezuspešna, dokler nista lord Curzon in italijanska vlada pokazala nove poti. Tudi po nemški notji od dne 2. maja sta bili italijanska in angleška vlada mnenja, da je še vedno dana možnost, da se pogajanja nadaljujejo. Kar se tiče plačilne zmožnosti Nemčije, je izjavil kancelar, da inozemstvo v tem pogledu zelo pretirava. Z novimi garancijskimi predlogi je šla Nemčija do skrajnosti. Vlada bo napela vse sile, da prisili celokupno nemško gospodarstvo, da da potrebna jamstva. Ne smemo prezeiti dejstva, da se je vlada pri svojih ponudbah mogla opreti na nemško gospodarstvo; kajti s tem pade dokazovanje onih, ki so v inozemstvu venomer ponavljali, da je nemška vlada prešibka, da bi mogla obljubljati dajave, ki bi vezale tudi nemško gospodarstvo. Glede sedanjega položaja v Poruhrju je kancelar omenil, da je moralno nad 50 Nemcev žrtvovati svoje življenje popolnoma po nedolžnem in da je bilo nad 50.000 oseb izgnanih, da ne govori o neštetihi žrtvah nezakonitih obsodb. Ob zaključku je govoril dejal: Mi hočemo mir in smo pripravljeni dati našim sosedom na zapadu kakršnokoli vzajemno jamstvo za mir. Toda izjavljam javno in svečano, da je nič cene, za katero bi bila na prodaj nemška zemlja v Poruhrju, ob Renu, ob Sari in Mozeli, in da je ni cene, za katero bi si pustili kratiti pravice Nemčije ali posameznih ozemelj. Ko to izjavljam, čutim, da imam za seboj vse politične stranke, ves nemški narod, ki ga zastopata nemška vlada in zbornica. Na podlagi te glase boke in trdne sloge pozivlja nemški narod da previdno čuva.

Amerika

Amerika in nova nemška nota

WASHINGTON, 10. Neki vplivni Amerikaneec je izjavil, da niso Združene države kljub svojim pravicam direktno prizadele pri reparacijskem vprašanju. Isti je opomnil tudi na brezuspešno prizadevanje belgijske vlade, da bi v mirnem letu sklicala v Bruslju mednarodno konferenco o reparacijskem vprašanju; niti sedanj mednarodni položaj se mu ne zdi ugodnejši kakor tedanji. Novi nemški tozadevni predlogi se precej razlikujejo od predlogov g. Hughesa, ki je bil za Republiko, ki bi sestojala iz gospodarskih izvedenec, in ne iz osebnosti odvisnih od posameznih vlad. V uradnih krogih prevladuje vseskozi mnenje, da se stališča prizadetih držav zelo krizajo. Sicer pa nemška nota znači korak naprej in danes bi ne bilo več težko določiti zneska reparacij, ako bi se sklicala mednarodna komisija.

Mednarodna prometna konferenca zaključena

BERN, 11. Mednarodna konferenca, ki je bila sklicana v svrhu revizije dogovorov o prevozu blaga in v svrhu proučevanja novega dogovora o prevozu potnikov in priloge, je zaključila svoje delo. Zastopanih je bilo 23 držav. Dosežen je bil popoln sporazum; sestavljen je bil načrt za nove dogovore, ki bu predloženi v odobritev zastopnih držav.

DNEVNE VESTI

Odprava slovenskega jezika z goriških sodnj in «Nova Doba». Pišejo nam: V «Edinosti» z dne 3. t. m. ste stavili na «Nova Doba» sledeča umestna vprašanja: 1.) Mari Vam ni znano, da so pregnali slovenščino iz goriške sodnije? — 2.) Ali ne smatrate to protizakonito odredbo za krivično krivico nad našim narodom? — 3.) Zakaj ne poročate o tem nečutenem nasilju nič Vašim bravcem? — Z velikim zanimanjem sem čakal, kaj bo na to odgovorila «Nova Doba», tisti list, ki vedno in vedno pridiga, kako njemu najbolj leži na srcu dobrobit našega ljudstva in kako je edino tista pot, ki jo on kaže, prava pot «realne politike», pot, ki dovede k uresničenju vseh teženj našega ljudstva. Kdor izpoveduje tako dobro voljo v prid našega ljudstva, vendar ne more prezreti ukrepa, kakor je odprava slovenščine z goriških sodnij, kateri pomenja velikanski moralen in gospodarski udarec za slovensko prebivalstvo goriške dežele. In kaj je «Nova Doba» nato odgovorila? Čujte in strmite: V svoji številki od 8. t. m. piše dobesedno sledeče: «Odgovor na tri vprašanja v nedeljski Edinosti, naslovljena na «Nova Doba», sestavljena v avstrijskem interpelacijskem slogu in v slovenščini Marka Pohlna in ne baš logično razvrščena. «Nova Doba» naj pove, ali ji ni znano, da so pregnali slovenščino z goriške sodnije (v Gorici je več sodnij — «so» pa je kakor «pravijo» v Čuku na pačici) ali odobruje to protizakonito odredbo (iz «so» namkrat odredba) in zakaj ne poroča tega svojim «bravcem». Odgo-

vor je lahek. Mi nimamo na sodnijah zastopnikov, da bi nas vedno obvestili, kaj se godi za kulismi, proti odredbam je odprta hierarhična pot, svoje čitatelje obvešča «Nova Doba» le o jasnih stvareh». Torej pri tako važnem vprašanju, kjer gre za nepregledne koristi našega naroda in za njegovo od zakona in od vsega kulture, nega sveta priznane pravice, katere se kršijo kar meni nič tebi nič z «ukazi» (ker «odredba» ne pomeni «Novi Dobi» sodnikov, ki bi imeli čititi zakon in ne «delati» zakon, pri takem vprašanju Nova Doba ne daje drugih besed, nego da zbija neslane šale z «jezikovnimi» razpravljanjem. Ni treba, da ima «Nova Doba» svoje zastopnike na sodnij, toda če bi ji res bila kaj na srcu korist našega ljudstva, bi se njen urednik lahko potrudil, da izve, kaj je na stvari, ko vendar znamo iz njenih poročil, da je njen urednik bil že na daljših potovanjih nego je eno iz goriškega uredništva na goriško sodnijo. Seveda, gospod, ki kontrolirajo «Nova Doba» in za katere so se tiskali nekaj časa posebni «riassunti», to ne bi bilo prav. Vodič «realno politiko» je končno stvar naziranja, toda pri vsej «realni politiki» človek ni treba, da je podprenik! Sicer pa se brez potrebe jezim. Kako bo «Nova Doba» pisala o stvari, katere ji ni jasna! Dovoljujem si le opazko, da mora biti pri «Novi Dobi» mnogo megle, če ji taka vprašanja niso jasna. Seveda, če stvar ni jasna, odpade tudi vsaka hierarhična pot, katero bi «Nova Doba» nastopila. (Pripomba uredništva: Kar ni jasno.

„Novi Dobi“, je jasno vladati v Rimu, katera je odredila, da se počenjanje na sodnih glade jezika pregleda potom posebnega komisarja. Upamo, da bo uvidjnost tega komisarja in vlade vendar odpravila nezakonito in nasilno postopanje gotovih sodniških predstojnikov in radi prepustimo „Novi Dobi“ veselje, da tedaj zabeleži do- tično odredbo vlade kot svoj prav po- seben uspeh).

Dogodke predzadnje nedelje, ki so zahtevali dve človeški žrtvi — člana milice Crena in komunista Berceta — opisuje „L'Unità socialista“ — precej drugače, nego so jih opisovali drugi tržaški italijanski listi. Glede umora fašista Crena dokazuje verjetnost, da ga je po nesrečnem naključju zadela eden strelav članov milice samih, ko so na Modjanovem zemljišču streljali za bežečimi komunisti. Ugotavlja, da se opisi fašistov samih ne skladajo med seboj. Posebno značilno se zdi socialističnemu gla- silu, da so bili govori povodom pogreba Crena nepričakovano umirjeni in kratki. Zato se zgraža tem bolj radi maščevanja nad komuni- stom Bercetom, ki ni bil prav nič udeležen na dogodkih, ki so dovedli do tragične smrti Crena. O komunistu Ribaricu pripoveduje, da se ob 23. uri prišli ponj na stanovanje in so ga naložili na kamion — brzokone isti, na katerem so odpeljali Berceta na Katinaro. Toda Ribaricu se je posrečilo skočiti z avta in se zgubiti v noči. Streljali so sicer za njim, a ga niso zadeli. Le na očesu je bil nekoliko ranjen od kopita puskice. Naslednje sredo je huda predla tudi Bercetovemu bratu Mariju, ki je vojak in se je nahajal v Trstu na kratkem dopustu. Napad pa so zabranili karabinerji. Socialistično glasilo poroča tudi, da je pred mrlišnico bolnišnice, kjer je ležal mrtvi Bercet, prišlo v sredo popoldne do hudega prerekanja med neko skupino žensk in tam navzočimi člani milice, ker so ti poslednji zavrnili nekega mladenčca, ki je želel videti mrtvega Berceta. Prihiti so orožniki in spravi maldenica na varno. V njegovo obrambo pred člani milice so orožniki potegnili sa- mokrese. Socialistično glasilo pripominja, da popolna resnica glede vseh podrobnosti težko da bo prišla na dan, ker so se tržaška glasila — in to se mu zdi zelo značilno — zavila v popoln molk. Gotovo da so dobila tak nalog. Slednjič je tudi značilno, da je poveljstvo 58. in 59. legije prostovoljske milice izdalo povel- je, ki do nadaljnjega ukrepa prepoveduje pri- padnikom milice nošnje uniforme. Toda „Unità socialista“ se boji, da bo ta odredba več škodovala nego koristila. Če bi se zopet kaj zgodilo, bi bila milica rešena vsake odgo- vornosti, ker bi ta padla na tiste navadne „nepoznane storilce“.

Na naslov oblasti za javno varnost. V kratkem času enega meseca moramo opozoriti tržaško poveljstvo kr. orožnikov že v drugič na postopanje funkcionarja, ki ni oblastu v čast ne ljudstvu v korist. Ta funkcionar je orožniški brigadir v Barkovljah. V nedeljo dne 3. junija se je vršila v Barkovljah procesija Sv. R. Telesa. Pevski zbor je odpel — v latin- skem jeziku — Pange lingua. Tedaj je brigadir poklical ven iz procesije k sebi nekega pevca ter ga pred vsem občinstvom nahučil. Naj takoj končajo s — slovenskim petjem. Pevce, ves osupnjen, je hotel nekaj odgovoriti, a brigadir se je zadržal nad njim, češ, dovolj je, če se takoj ne konča slovensko petje, da bo ustavil procesijo. Tedaj pa je začelo občinstvo, videč krivično postopanje funkcionarja, posredovati, pevec mu je pokazal latinsko besedi- lo pod notami in brigadir se je konečno dal prepričati, da se je pelo v latinskem jeziku, čeravno se je njemu zdelo, kakor je rekel, da je bilo slovensko. Občinstvo seveda ni šedi- lo s primernimi opazkami in posebno glasno so izrazili svoje zgražanje navzoči Italijani, med katerimi je bil tudi neki sodnik, član kr. prokure. Ves nastop zadevle še precej ob- komično struno in spominja na slavno preti- rano uradno vnetost avstrijskih stražarjev, čez katero smo mi Tržičani, kar nas je hudo- mušnežev, kaj radi brili norce. Brigadir, ki ne zna razločevati latinsčine in slovensčine, je pojav, ki je v stanu nuditi dobro tarčo raznim puščam. Toda med nami, posebno med slovenskim ljudstvom, je večina resnih ljudi, ki smatrajo tako postopanje kot nepri- merno, in še bolj ko prej gre danes glas po vseh Barkovljah, da ta funkcionar ne spada med nas. Cast njegovi službeni gorečnosti, toda treba mu je dati tako mesto, da bo gotov, da je pesem, katera se poje v procesiji, vsaj italijanska, če je ne spozna takoj za latinsko. — Kako pa pride orožniški brigadir do tega, da v dobri veri grozi z odpravo pro- cesije, ker se pri nji pejejo od slovenskih ver- nikov cerkvene pesmi v slovenskem jeziku, je drugo poglavje, katero bo mogoče zanimalo kakega poslanca.

Kedaj bodo volitve. Veliko pozornost in naj- različnejša razlaganja je povzročil sledeči stavek iz Mussolinijevega govora držanega v senatu: „V letu 1924 bo poslovala nova zbor- nica.“ Naziranjja, kedaj bi se imele, sodeč po tem stavku, vršiti nove volitve, gredo neko- liko narazen. Nekateri sodijo, da bodo volitve že letošnje jesen, drugi so zopet mnenja, da volitve ne bodo razpisane pred pomladjo 1924. V krogih, ki so, če tudi ne uradni, bliže Mus- soliniju, pa sodijo, da bo Mussolini vsekakor ukrenil vse potrebno, da se volitve lahko raz- pišejo že letos ali pa še-le prihodnjo pomlad. Po tem se da sklepati, da natančni čas, kedaj bodo volitve, ni še določen.

Kozaske dirke pri Sv. Soboti. Kakor smo že poročali, bodo kozaki v torek 14. t. m. ob 17.30 predstavljali na dirkališču pri Sv. Soboti (Campo Sportivo della Società Ginnastica) nasproti tramvajski postaji svojo „Žigotivko“. Spored te predstave obstoji iz jako vratolom- nih vaj na konjih, ki bodo prava senzacija za športne kroge. Družbo vodi gospod general Ivan Pavlicenko, sloviti bojovnik, ki vsled svojega junaštva nosi 19 težkih ran na telesu in je kljub temu neprekosljiv v tej vežbah. Ker se naše ljudstvo jako zanima za telovadne vaje, smo prepričani, da jim bodo te predstave nudile poseben užitek. Na lice mesta bodo razen tramvaja vozili tudi avtomobili.

Na programu predstave so sledeče velenja- miye točke: 1. Preganjanje sovražnika. — 2. Kozak skoči s konja v teku. — 3. Kozak na konju s sabljo v ustih. — 4. Kozak pobere s konja v teku robec s tal. — 5. Kozak stoji na dveh drugih kozakih na konju z zastavo v rokah in strelja na sovražnika. — 6. Kozaki na trdnem drogu, ki je privezan na dveh kon- jih, izvajajo razne vaje. — 7. Trije do štiri kozaki igrajo karte na enem konju. — 8. Rop zaročenke. — 9. Napad konjice; ranjenega kozaka vzamejo s konja. — 10. Kozaki na konju pojejo svoje narodne pesmi in izvajajo razne prešpešive in nepopisne vaje.

„Jadranski Almanah.“ — Kakor lani, izda Naka založba v Trstu tudi letos „Jadranski Almanah“, ki bo posvečen predvsem nekemu

delu na prosvetnem polju. Uredništvo prosi vse one, ki bi hoteli sodelovati s kratkimi, informativnimi članki splošne važnosti, naj pošljejo svoje prispevke čim prej, najkas- sneje do 1. julija, na naslov: France Bink, Gorica, Via Favetti 11, I.

Društvene vesti

Dramatična šola. Sentjakobska čitalnica po- zivlja svoje člane, da se udeležijo dramatične vaje, katera se bo vršila jutri v sredo, 13. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Vodstvo se nahaja v spretnih rokah znanega režiserja M. Goriupa, kateri je že preteklo sezono pokazal lepe uspehe. Kdor se zanima za dramatiko in kdor se želi seznaniti z ume- nostjo, je dobrodošel in na se udeležiti sestanka.

Pevsko društvo „Kolo“. Današnja skupna vaja za mešani zbor od pade. Vrši se pa za moški zbor ob 20h, kjer zadnjič. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Žepna tatvina. Med tem ko se je trgovec Aldo Sadeloch, stanujoč na trgu Chiesa Evan- gelica, vozil predvčeršnjim popoldne s tra- mavjem proti Rojanu, mu je predren zepar izmaknil listnico, v kateri je bilo spravljeno okoli 800 lir. Trgovec je zapazil tatvino; začel je kričati, toda predno so navzočni ljudje razu- meli, kaj se je zgodilo, je tat spretno skočil s tramvaja ter izginil v množici, ki se je tedaj kretala po Goldonijevem trgu, kjer se je nahajal tramvaj. Okradenec je naznanil dogodek na kvesturi.

Nesreča na nabrežinskem kolodvoru. Pre- teklo nedeljo popoldne se je nahajal na nekem tiru na kolodvoru v Nabrežini tovorni vlak, ki je čakal znamenje za odhod. V zadnjem vozu vlaka se je mudil železničar Josip Fontemazzi, star 29 let, stanujoč v Nabrežini št. 124. Naenkrat je mož zapazil, da prihaja z naglico po istem tiru od zadaj lakomotiva. Misleč, da bo poslednja trčila ob tovorni vlak in hoteč se izogniti posledicam trčenja, je Fontemazzi skočil z vagona na tla. V razburjenju pa je skočil tako nerodno, da si je zlomil desno nogo pod koleno. Nekateri tovariši so mu priko- čili na pomoč, ga prenesli v neko sobo kolo- dvorskega poslopja, kjer je ponesrečenec dobil prvo zdravniško pomoč. Nato so ranjenca s prvim vlakom prepeljali v naše mesto. Ko je dospel vlak na južni kolodvor, je bila obve- ščena o dogodku rešila postaja. S poslednje so poslali na kolodvor avtomobil, na katerega so položili ponesrečenega železničarja ter ga prepeljali v mestno bolnišnico. Okreval bo v 5 tednih.

Nesreča s kolesom. Pred sinočnim se je v ulici Broletto igrala gruča otrok. Naenkrat je pridrl po ulici navzdol kolesar. Otroci so se umaknili na stran, he 8-letni Decij Pliska se ni utegnil umakniti; neprevidni kolesar se je z vso silo zaletel v njega ter ga podrl. Ubogi deček je oblezel nezavesten na tleh; zadobil

je številne poškodbe na rokah, nogah in po vsem telesu.

Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešne postaje, ki je dečku podal prvo pomoč. Nato so ga prepeljali na dom. Ker se je pozneje njegovo stanje poslabšalo, so ga domači prene- sli v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik ugo- tovil, da ima Pliska pretresene možgane. Spre- jeli so ga v nevarnem stanju v kirurški ode- lek.

Nesrečen padec. Predvčeršnjim se je za- tekla na rešilo postajo tridesetletna Marija Graziutti, stanujoča v ulici Settefontane št. 18. Zenska je imela dolgo in globoko rano na dlani leve roke. Povedala je, da se je ranila pri padcu po stopnicah, po katerih je šla, noseč v roki steklenico polno vode. Dobila je potrebno pomoč.

Otrok pil pomotoma strup. 2-letni Vinij Ra- dich, stanujoč v ulici Piccardi št. 56, je včeraj popoldne v svoji otroški radovednosti iztikal doma v kuhinjski omari. Pri tem mu je prišla v roke steklenica z amonijakom. Otrok je na- stavil steklenico k ustom ter potegnil iz nje par požirkov. Močna tekočina ga je seveda začela žgati v želodcu in otrok se je spustil v jok. Prihitiela je njegova mati, ki je takoj uvi- dela, kaj se je zgodilo. Prenesla je otroka v mestno bolnišnico, kjer ga je zdravnik kmalu spravil iz nevarnosti. Kljub temu je moral mali iztiskac ostati v bolnišnici.

Sport

Konjske dirke na Montebellu so se v ne- deljo zaključile ob lepem vremenu in obilni udeležbi občinstva.

Konec kolesarske tekme (krog in krog Italije). V nedeljo se je zaključila ta važna tekma v Milanu. Kakor na splošno pri tej dirki, tako so tudi v Milan pridrevale dirkači v tesnih sku- pinah, držeč se takorekoč drug drugega. Kot prvi je bil proglasen Girardengo, ki je prevozil progo 3188 km v 122 urah 58 minutah in 17 sekundah. Drugi je Brunero, ki zaostaja samo za 37 sekund.

Šah

Živahno zanimanje za šah v Ljubljani. V Ljubljano je dospel 7. t. m. šahovski mojster Mieses. Zveza šahovskih organizacij mu je priredila v restavraciji „Emona“ prisenčen po- zdravnen večer. Pozdravil ga je slovenski mojster dr. Vidmar poudarjajoč razmah šah- ovške igre v Ljubljani od tedaj, ko je bil g. Mieses zadnjič v Ljubljani, v imenu Zveze ga je pozdravil g. Zupancič, v vezani besedi pa g. Kragelj; g. Mieses se je vsem navzočim za sprejem laskavo zahvalil. „Zaključek po- zdravnega večera je tvoril brzoturnir, v kate- rem je dosegel prvo mesto g. Ciril Vidmar. Naslednji dan je igral g. mojster v kavarni „Evropa“ simultano proti 23 šahistom. Poka- zalo se je, da Ljubljana uspešno goji šahov-

ske igre. Dobil je mojster 14 partij, zgubil 6, in sicer proti gg.: inž. Zupancu, Cir. Vidmarju, L. Pevaliku, Suštarju, Furjanju in Mrzlikarju. Remije je dosegel igralcev, in sicer gg.: Kav- čič, Valentinčič, Bert, Vidmar Jože, Lenar in Kermavner z Držajem.

DAROV

V počaščenje spomina pok. prijatelja To- maža Wiegela darujeta Ivan in Notburga Z. Lir 30 za „Solsko društvo“. Srčna hvala!

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

	Trst, dne 11. junija 1923.
avstrijske krome	0.85
avstrijske krome	0.0290 0.0310
čehoslovaške krome	64.75—65.25
dinarji	28.0—24.20
lejl	11.25—11.75
marke	0.0200 0.0290
dolarji	21.65
francoski franki	138.95—138.75
švicarski franki	388.—891.—
angleški funti papirnati	99.85—100.15

Mali oglasi

POSTELJE 60, chiffoniers 220, nočne omarice 50, vzmeti, žimnice iz volne in morske trave, popolna solidna soba 850-. Fonderia 3. (818)

SIVALNI STROJ „Singer“, zajamčen, se proda na obroke. Kupujejo se rabljeni stroji. Acquadotto 25. (819)

SREBRNO, zlato in briljante plača več kot drugi Periot, via S. Francesco 15, II. 45

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, tašča in stara mati

Josipina Vekiet

v starosti 71 let, v soboto, po dolgi in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zasnila.

Pogreb draga pokojnice se je vršil včeraj 10. t. m. iz hiše žalosti Sv. M. Magd. spodnja 690 na pokopališče v škedenj v družinsko grobnico.

TRST, 11. junija 1923.
Jurij Vekiet, soprog. Antonija por. Godina, hči. Benedikt Godina, zet. Melita, Nada, Vera, Danilo, Milan, Svetozar, vnuki.

ZAHVALA.

Povodom prebriske izgube naše preljube matere, tašče, stare matere

Josiplne Vekiet

se globoko ginjeni zahvaljujemo vsem onim, ki so spremenili našo predrago pokojnico k zadnjemu počitku ter vsem, ki so nam stali ob strani v dolgi in mučni bolezni.

TRST, 11. junija 1923.

28/20

Zalutajoči ostali.

Novo pogrebno podjetje

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

POZIV

k subskripciji novih delnic XIII. emisije.

Od občnega zbora delničarjev dne 6. maja t. l. k temu pooblaščenj upravni svet Ljubljanske kreditne banke prevaia na podlagi odobrenj Ministrstva za trgovino in industrijo z dne 7. novembra 1920 VI št. 3199 zvišanje delniške glavnice

od 20.000.000 na 25.000.000 dinarjev

z izdajo

50.000 novih delnic po Din 100.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem se ponudi 40.000 delnic v nominalnem iznosu 4.000.000.— dinarjev tako, da smejo optirati na vsakih pet starih eno novo po tečaju Din. 175.— tel. quel. V izvrševanju opcije morajo predložiti delničarji stare delnice brez kuponskih pol na blagajnah nižje navedenih mest k prekolekovanju. Inozemskim delničarjem, ki ne stanujejo v enem subskripcijskih mest, ni treba vposiljati delnic, temveč morajo le točno naznaniti njihove številke in jih na morebitno zahtevo predložiti v prekolekovanje mestu, ki se jim bo naznanilo. Odlomki izpod 5 delnic se ne upoštevajo.
2. Novim reflektantom se ponudi 10.000 delnic v nominalnem iznosu Din. 1.000.000.— in vse od dosedanjih delničarjev nevpisane delnice po kurzu Din. 215.— tel. quel za delnico.
3. Protivrednost vseh subskribiranih delnic je plačljiva naenkrat takoj ob subskripciji.
4. Potrdila o vplačilu se morajo skrbno shraniti.
5. Vse nove delnice so deležne dobička za celo tekoče leto in imajo kupon za leto 1923.
6. Suskribicija traja od 10. junija do 25. junija 1923.
7. Kot supskripcijska mesta so določene:
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v TRSTU, GORICI, Brežicah, Celju, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu in Splitu;
Hrvatsko-slovaška zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu;
Beogradska ujedinjena banka v Beogradu;
Živnostenska banka, filialka Wien, Wiener Bank Verein. Wien, in
Živnostenska banka v Pragi.
8. Dodelitev neoptiranih delnic je pridržana upravnemu svetu in se izvrši kar najhitreje, za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najpozneje do 31. julija t. l.
9. Izročitev novih delnic se bo izvršila proti vrnitvi subskripcijskih potrdil do konca tekočega leta.
10. Uspeh gornje subskripcije je zajamčen po posebnem garancnem sindikatu.

V LJUBLJANI, dne 1. junija 1923.

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

Ko mi je gospa Clemento prvič imenovala cerkveno sakristijo kot kraj, kjer si ga je izbral gospod Percival za tajne sestanke z mežnar- jevo ženo, mi je že tedaj padlo v glavo, da je sakristija neprapraven kraj za take sestanke. Samo ta vtis me je napeljal, da sem omenil cerkveno sakristijo kar tako v en dan gospe Catherine; to je bila najmanj pomembna točka moje povesti, ki mi je padla v glavo med pogo- vorom. Pričakoval sem, da mi bo odgovorila ježno ali zmedeno od zadrege; toda navedeni strah, ki jo je popadel, ko sem izgovoril one besede, me je silno presenetil. Že davno sem slutil, da obstoja tajna gospe Percivala v prikrivanju nekega zločina, ki je poznan tudi gospe Catherine, toda dalje nisem prišel v svojih domnevanjih. Silni strah, ki je napadel to žensko, pa mi je pokazal, da je zločin v posredni ali neposredni zvezi s sakristijo in me je uveril, da ni bila ona ženska samo priča, ampak tudi sokriva zločina.

Kakšen zločin je mogel to biti? Gotovo je imel svoje poniževalne pa tudi nevarne strani, sicer ne bi bila gospe Catherine ponovila mojih besed o družabnem stališču gospe Percivala s takšnim zaničevanjem. V zločinu je bila torej poniževalnost in nevarnost, ona je bila soudeležnica in zločin je bil v zvezi s cerkveno sakristijo.

Naslednja točka, o kateri sem razmišljal, me je privedla še za korak dalje. Nebrzdani prežir gospe Catherine do gospe Percivala se je očitno raztegnil tudi na njegovo mater. Za to sta se mi zdeli samo dve razlagi mogoči. Njegova mati je bila iz nizkega sloja, ali pa je bila na slabem glasu, in gospod Percival ter gospe Catherine sta poznala to tajno. Glede prvega sem imel priliko pogledati v cerkveno knjigo ter poiskati njeno po- močno izpričevalo, zvedeti za njeno deklislo ime ter poizvedovati po njenih sorodnikih. To kot priprava k poznejšim poizvedbam. Če bi pa obveljala druga razlaga, kaj je bil vzrok njenega slabega imena? Spomnil sem se na ono, kar mi je pripovedovala Marijana o star- ših gospe Percivala in o njihovem nedru- žabnem in sumljivo zaprtim življenju, ter se vprašal, ali je bila njegova mati sploh poro- čena. Neutemeljenost te sumnje pa mi je mogla

dokazati cerkvena knjiga s poročnimi izpri- čevali. Kje pa dobiti cerkveno knjigo? Pri tej točki sem prišel do novih zaključkov. Isti potek misli, ki mi je odkril kraj skritega zlo- čina, me je zdaj privedel do sklepa, da je sakristija v zvezi s cerkveno knjigo.

To so bili uspehi mojega razgovora z gospe Catherine. Raznovrstna razmotrivanja so se strnila v eno točko ter mi naznačila, kaj mi je početi naslednjega dne.

Jutro je bilo megleno in oblačno, toda brez dežja. Pustil sem svojo popotno torbo v gostil- nici, vprašal sem za pot ter se podal peš proti cerkvi v Altwellingham. Ta izprehod je bil dolg kakšne dve milj po poti, ki se je polagoma dvigala.

Na najvišjem mostu je stala cerkev — stano, preperelo poslopje okroglega sloga in z veli- kim štirioglatim stolpom. Sakristija je bila prizidana na zadnji strani in je kazala isto zunanost. Okoli in okoli cerkve si opazil ostanke vasi, v kateri je po pripovedovanju gospe Clemento stanoval v prejšnjih časih njen mož in katero so premožnejši prebivalci že davno zapustili ter se preselili v novo mesto.

Dalje.

Stara znana zlatarna

MIH. ZITRIN

Corso Vitt. Em. III. 47

kupuje in zamenjuje zlato, srebro in drage kamne po najugodnejših cenah. — Lastna delavnica za izdelovanje in popravila vseh v to stroko spadajočih del. (53)

Šola Berlitz

Trst — Via Torre bianca 21, III.

Začetek novih tečajev in privatnega pouka v angleškem, francoskem, nemškem, ita- lijanskem, španskem, portugalskem in srbohrvatskem jeziku tekom tekočega tedna.

Pouk dajejo diplomirani profesorji dotične narodnosti.

Pojasnja in vpisovanja: vsak dan od 9 do 21, Via Torre bianca 21, Trst. (54)

ŠIRITE „EDINOST“